

Rad Centra za dobrovoljno savjetovanje i testiranje na HIV u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

(Voluntary Counselling and Testing in Dubrovnik Neretva County)

Mato Lakić, Ivana Pavić Mikolaučić, Marija Grego...

Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko neretvanske županije

U kolovozu 2003.g. u Hrvatskoj je započela realizacija Projekta pod nazivom « U n a p r e đ e n j e b o r b e p r o t i v H I V / A I D S - a u H r v a t s k o j », koji provodi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH, uz financijsku potporu Globalnog Fonda za borbu protiv HIV/AIDS-a, tuberkuloze i malarije. Projekt se sastoji od preventivnih programa i obuhvaća pet područja djelovanja – zdravstveni odgoj, poboljšanje dostupnosti savjetovanja i testiranja, pružanje socijalne i psihološke podrške osobama pod povećanim rizikom za HIV infekciju, osiguranje kontinuiranog liječenja, te unapređenje epidemiološkog praćenja HIV/AIDS-a. Hrvatski zavod za javno zdravstvo nositelj je programa HIV-2 - "Poboljšanje dostupnosti službe za dobrovoljno savjetovanje i testiranje", te programa HIV-5 - "Poboljšanje praćenja HIV infekcije u Hrvatskoj", a navedeni programi se provode u suradnji za županijskim zavodima za javno zdravstvo.

Cilj programa HIV-2 je organizacija službe za dobrovoljno savjetovanje i HIV testiranje u Hrvatskoj. Model rada je uspostaviti centre za savjetovanje i testiranje (CST, HIV savjetovaništa) koji će biti integrirani u postojeći sustav zdravstvene zaštite.

Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije uključio se u projekt, te je u rujnu 2005.g. otvoren Centar za HIV savjetovanje i testiranje na dvije lokacije – u gradu Dubrovniku i u Korčuli. Radi geografske raspršenosti županije bilo je potrebno otvoriti dva Savjetovaništa kako bi potrebe svih stanovnika županije bile zadovoljene.

Prikazan je rad Centra za dobrovoljno savjetovanje i testiranje na HIV (HIV savjetovaništa) u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u razdoblju od 1. rujna 2005. do 31. listopada 2006. g. U navedenom razdoblju Centar je posjetilo 117 korisnika, od čega 95 (81%) u Dubrovniku i 22 (19%) u Korčuli). Muškaraca je bilo 69%, žena 31%.

Dobne skupine	Postotak
do 29 g.	79%
30-39 g.	16%
40-49 g.	4%
50+ g.	Samo 1 (1%)

Tablica 1: Raspodjela korisnika CST-a po dobnim skupinama

Test	Broj testiranih uzoraka	Pozitivni uzorci
Anti-HIV	115	0
HBsAg	111	0
Anti-HCV	111	14 (12,6%)

Tablica 2: Rezultati testiranja korisnika CST-a

Napomena: Svih 14 pozitivnih na HCV su IV ovisnici.

Raspodjela rizičnih ponašanja bila je slijedeća: 103 korisnika (92,8%) su imali heteroseksualni odnos bez zaštite, dok su samo dva korisnika imala homoseksualni odnos. 23 korisnika (20,5%) smo ocijenili kao promiskuitetne osobe (više od 5 spolnih partnera u godini dana). 13 muškaraca imalo je nekad u prošlosti kontakt s prodavateljicama seksualnih usluga.

Ukupan broj savjetovanja je 178, od čega 117 predtestnih i 61 posttestno savjetovanje. Bilo je 75 osoba koje su se prvi put testirale na HIV, a njih 112 ima ispunjen neobvezni dio (anketu). 101 korisnik (86,3%) je došao po rezultat testa. Korisnicima smo podijelili 109 prezervativa i 157 štampanih informativno-edukativnih materijala (letaka i brošura).

PROMIDŽBENA KAMPANJA

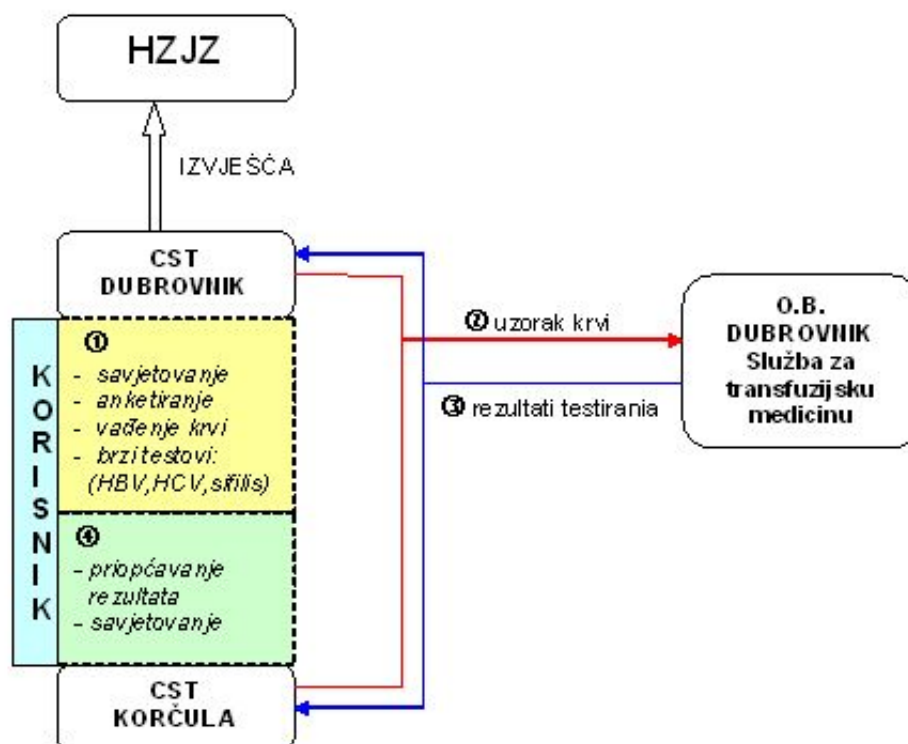
U sklopu promidžbe našeg Centra djelovali smo na razne načine: od novinskih članaka i radio emisija, do lijepljenja plakata u autobusima.

DATUM	MEDIJ	SAVJETOVATELJ	SVRHA
31. 08 2005.	Radio Dubrovnik	Mato Lakić	razgovor prigodom otvaranja savjetovališta
31. 08 2005.	Internetske stranice našeg ZZJZ	Mato Lakić	posebna usluga - HIV savjetovalište
02. 09 2005.	Večernji list	Marija Grego	tekst prigodom otvaranja savjetovališta
03. 09 2005.	Dubrovački vjesnik	Mato Lakić	tekst prigodom otvaranja savjetovališta
03. 09 2005.	Slobodna Dalmacija	Mato Lakić	tekst prigodom otvaranja savjetovališta
03. 09 2005.	Radio Laus	Mato Lakić	razgovor prigodom otvaranja savjetovališta
05.09 2005.	Glas grada	Mato Lakić	tekst prigodom otvaranja savjetovališta
09. 09 2005.	Radio Korčula	Marija Grego	razgovor prigodom otvaranja savjetovališta
10. 09 2005.	Slobodna Dalmacija	Mato Lakić	tekst o savjetovalištu i epidemiološkim podacima o HIV/AIDS-u
13. 09 2005.	RTL televizija	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	prilog u vijestima prigodom otvaranja savjetovališta
15. 09 2005.	Setemana	Marija Grego	tekst prigodom otvaranja savjetovališta
21. 09 2005.	Radio Dubrovnik	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	razgovor u svrhu promidžbe savjetovališta
28. 09 2005.	Dubrovački list	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	besplatna reklama u listu
18. 11 2005.	Radio Vela Luka	Marija Grego	promocija Centra
24. 11 2005.	Setemana		reklama za tribinu
27. 11 2005.	Klub mladih „Orlando“	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	Tribina „HIV/AIDS i mladi“

Tablica 3: Aktivnost VCT savjetovatelja Dubrovačko-neretvanske županije u sklopu promidžbe centra

DATUM	MEDIJ	SAVJETOVA TELJ	SVRHA
30. 11 2005.	svi mediji	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić Matija Čale Mratović	konferencija za novinare povodom Dana borbe protiv AIDS-a
01. 12 2005.	Setemana	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	članak na 1,5 stranicu prigodom obilježavanja Dana borbe protiv AIDS-a
01. 12 2005.	Radio Dubrovnik	Mato Lakić	razgovor prigodom obilježavanja Dana borbe protiv AIDS-a
01. 12 2005.	Radio Korčula	Marija Grego	razgovor prigodom obilježavanja Dana borbe protiv AIDS-a
01. 12 2005.	HTV1	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	prilog u emisiji „Hrvatska danas“ snimljen na konferenciji za novinare povodom Dana borbe protiv AIDS-a
02. 12 2005.	Radio Laus	Mato Lakić	razgovor prigodom Dana borbe protiv AIDS-a
17. 02 2006.	JGP „Libertas“	Centar	60 plakata je postavljeno u svim gradskim i prigradskim autobusima Dubrovnika
19. 10 2006.	Klub mladih „Orlando“	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	radionica „O zdravstvenim rizicima“
30. 11 2006.	Radio Dubrovnik	Mato Lakić	razgovor prigodom Dana borbe protiv AIDS-a
30. 11 2006.	JGP „Libertas“	Centar	60 plakata je postavljeno u svim gradskim i prigradskim autobusima Dubrovnika
01. 12 2006.	Stand na Stradunu ispred Sponze	Centar i Udruga „Help“	obilježavanje Dana borbe protiv AIDS-a
05. 12 2006.	Pet četvrtih razreda srednje pomorske škole	Mato Lakić Ivana Pavić Mikolaučić	radionica „HIV/AIDS i mladi“ i dijeljenje brošura i letaka

Tablica 3- nastavak

Shema 1: Organizacija rada savjetovališta

Zaključak

U navedenom razdoblju nije bilo novootkrivenih HIV osoba, kao niti HBV pozitivnih, dok je na HCV bilo 14 pozitivnih intravenskih ovisnika. Centar je svojim djelovanjem opravdao cilj, te očekujemo nastavak njegova rada.

Kontakt osoba:

Mato Lakić, dr. med.
Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije
Centar za dobrovoljno savjetovanje i testiranje na HIV
Branitelja Dubrovnika 41, pp 58
20001 Dubrovnik
Tel: 020 341 081
Fax. 020 341 099
e-mail: mato.lakic@zzjzdnz.hr